

TENTOONSTELLINGEN

Ancestors & Rituals (Bozar, Brussel vanaf 11.10.17)

(Meer info bijlage 1.)

De **openingstentoonstelling** *Ancestors & Rituals* (Bozar vanaf 11.10.17), met topstukken uit het National Museum in Jakarta, bekijkt de heel bijzondere Indonesische voorouderverering: de Toraja's die hun doden opgraven om ze op te maken en te vieren, de indrukwekkende Ana Deo-voorouderbeelden die de dorpelingen van Flores beschermen, of nog de vooroudercultus zoals die van Sumatra tot Papoea nog voorkomt. Op geregelde tijdstippen bieden workshops, georganiseerd door Barbara Raes, rond en in de tentoonstelling bezoekers de kans om het thema verder uit te diepen.

HR persbeelden *Ancestors & Rituals* via Download link <https://we.tl/sNLpsq5LiJ>

Power and other things. Indonesia & Art (1895-now)

(Bozar, Brussel vanaf 18.10.17)

(Meer info bijlage 2. NL+EN)

Power and other things. Indonesia & Art (1895-now) (Bozar vanaf 18.10.17) toont een uniek beeld van de twee laatste, soms woelige eeuwen van de Indonesische geschiedenis. Van het Nederlandse kolonialisme en de Japanse bezetting tot de actuele uitdagingen rond migratie en veranderende perspectieven op gender.

Curatoren: Riksa Afiaty, Enin Supriyanto & Charles Esche

HR Persbeelden *Power & Other Things* (Bozar) via: Download link <https://we.tl/Mqq03MstQK>

Performance Klub

(S.M.A.K., Gent vanaf 21.10.2017)

Tijdens het militaire regime van Generaal Suharto (1967 – 1998) maakten kunstenaars in het land gebruik van de straat, hun lichaam en experimentele handelingen om hun politieke boodschappen verkondigden. De performance kunst werd de artistiek-activistische activiteit bij uitstek omdat zij overal kon plaats vinden, weinig middelen vroeg en niet gebonden was aan medium of tijd.

Na de democratisering bleven kunstenaars met performances werken om te tonen hoe hedendaagse kunst de koloniale machtsstructuren doorbreekt of om nieuwe sociale en artistieke realiteiten te onderzoeken. Vandaag kent Indonesië nog steeds een zeer levendige performance scene die zich, vanuit een sterk bewustzijn van de eigen cultuur en tradities, engageert in het hedendaags leven met zijn globale politieke problematieken, technologische groei en ecologische kwetsbaarheid.

In "Performance Klub", een verwijzing naar het eerste gezamenlijk initiatief van Indonesische performers, brengt S.M.A.K. kunstenaars van verschillende generaties bij elkaar. Het museum nodigt pioniers als Arahmaiani en Iwan Wijono uit, internationaal erkende performers als Melati Suyrodarmo en associaties van opkomende, jonge kunstenaars zoals 69 Performance Club en Padiak die het medium performance inzetten als een platform voor onderzoek en experiment. Het programma presenteert zowel bestaand als nieuw werk in een ruimte die evolueert doorheen de tijd.

Beeldend kunstenaar Setu Legi maakt hierbij een wandschildering die de bijdragen van de performers als een constante accolade omkadert.

On Paradise (MAC'S, Grand-Hornu vanaf 22.10.2017)

Naar aanleiding van *EUROPALIA INDONESIA* organiseert het MAC's een tentoonstelling met werk van de Indonesische kunstenaar **Jompet Kuswidananto** (1976). Met zijn multimediale installaties waarin theater, video en muziek hand in hand gaan, dompelt deze rijzende ster van de internationale kunstscene de kijker onder in spectaculaire *environments*. Het gaat vooral om carnavaleske en militaire parades van figuren op natuurlijke grootte die slechts bestaan uit in de ruimte zwevende helmen, kleren en instrumenten die mechanisch in beweging worden gebracht.

Als je midden in deze monumentale gehelen van spookwezens staat, denk je onvermijdelijk aan Wajang, het traditionele Indonesische schimmenspel. Het werk van Kuswidananto gaat trouwens deels over de recente geschiedenis en de onstandvastige nationale identiteit van zijn land – van de opkomst en de val van het repressieve militaire regime van Soeharto tot de opeenvolgende religieuze overgangen. De spookwezens zijn een visuele vertaling van het 'grijze', ongedefinieerde karakter van de identiteit van Indonesië.

EUROPALIA bracht Jompet Kuswidananto ook samen met Meg Stuart/Damaged Goods. Stuart gaat in september, op uitnodiging van *EUROPALIA*, in residentie naar Indonesië om met Jompet aan een nieuwe creatie *Carte Blanche* te werken. Het resultaat wordt in januari in het Brusselse Kaaitheater gepresenteerd.

Archipel (La Boverie, Luik vanaf 25.10.17)
(Meer info bijlage 3.)

Archipel (La Boverie, Luik vanaf 25.10.17), de derde grote tentoonstelling gaat in op de pioniersrol van Indonesië als maritieme natie en neemt de bijbehorende culturele uitwisselingen onder de loep.

Bale Kambang
Bonapartedok, Antwerpen vanaf 27.10.2017

Eko Prawoto is een Indonesische architect en bouwraadgever met internationale faam, wiens werk onder andere te zien was op de Biënnale van Venetië. Om het salaris van de werknemers te kunnen maximaliseren, verkiest hij te werken met gerecycleerd materiaal uit de regio. Sinds hij ontdekte dat bamboe, stro en kokoshout heel resistent zijn bij aardbevingen, moedigt hij het gebruik hiervan aan als bouw materiaal in de steden en op het platteland. In het kader van EUROPALIA INDONESIA, zal hij indrukwekkende paviljoenen in bamboe bouwen, die hij laat drijven in het Bonapartedok vóór het MAS in Antwerpen.

Lifepatch
M Hka, Antwerpen vanaf 17.09.2017

The Lifepatch collective have been invited for a solo exhibition at M HKA. Lifepatch is a community-based organisation founded in Yogyakarta, Indonesia, in 2012. They organise cross-disciplinary practices, bringing art, science and technology into dialogue in order to develop the useful presence of technological, natural and human resources in their region. As with many of the collective groups in Indonesia, self-practice, collaboration, interdisciplinarity and invention are at the core of Lifepatch's work.

Their project for M HKA will focus on the relations between two key figures of Dutch Colonial history in Indonesia – Hans Christoffel and Si Singamangaraja XII. At the beginning of the 21st century, the Swiss man Christoffel was employed as a Captain in the Royal Dutch-Indies Legion with the task of assassinating tribal kings and leaders in Indonesia. His "cat-and-mouse" with Si Singamangaraja, spiritual and political leader of the Batak people in Sumatra became legend, giving Singamangaraja the status of national hero.

Christoffel travelled to all parts of Indonesia collecting weapons and artefacts from the tribes that he slayed. He eventually settled in Antwerp after marrying Adolphina van Rijswijck, daughter of the mayor Jan van Rijswijck, and later donated his collection to the Ethnographic Museum in Antwerp.

For their exhibition, Lifepatch present a key selection of these artefacts, together with new artworks considering these two figures and their remarkable intertwined story. Their exhibition brings to light the competing narratives at play in the machinery of power and colonialism.

The IN SITU programme at M HKA offers medium-scale monographic exhibitions by significant early- and mid-career artists from around the world. It focuses on the commissioning of new works, foregrounding experimental practices in what is M HKA's largest and most atypical exhibition space.

Lifepatch are presented at M HKA within the framework of Europalia Indonesia. The exhibition is developed in collaboration with AIR Antwerpen and MAS – Museum aan de Stroom.

Iswanto Hartono

Oude kerk, Amsterdam vanaf 28.09.2017

Iswanto Hartono connects the history of Oude Kerk with Indonesian's anthropological and archeological archive of colonialism. He is particularly interested in the minor history that never has been really considered in the Indonesian contemporary situation.

Iswanto Hartono's work strongly echoes colonialization and the forming of identity, showing layers of multiculturalism and the battle of identity in contemporary Indonesia. The installations are planned as site specific works. Iswanto created works using texts from the historical archive in Indonesia where he rewrites the words using iron, displaying them in a way that the shadows become an important part of the work. For this Iswanto will use different texts and materials. To connect the history of the Oude Kerk with the narratives of migration and the forming of multicultural Indonesia, Iswanto conducted research in the island of Banda, to see how the church had played quite interesting role in shaping Indonesian society.

Since a site specific approach is always an important part of the work of Iswanto Hartono, it is fundamental to always dig deep into the history of the space, and its social political context. Most of the visual imagery started from this research and coincided with the situation and narratives in Indonesia, particularly to trace archive, archeological and anthropological material in cities like Ambon, Flores, Makasar and so on.

DE EUROPALIA CURATOR'S AWARD

De *Europalia Curator's Award* geeft een opkomend curator de kans om met drie kunstenaars op residentie te gaan. Voor deze editie geeft EUROPALIA hen het thema '**biodiversiteit**' mee. Het hedendaagse Indonesië staat immers voor grote ecologische uitdagingen.

De winnende curatoren zijn **Laura Herman en Charlotte Dumoncel d'Argence**.

Festival Centre EUROPALIA INDONESIA

Vanaf 17 september, op de autoloze zondag, opent in Brussel het Festival Centre van EUROPALIA INDONESIA met allerlei activiteiten voor families.

Het Dynastiegebouw onderaan de Kunstberg wordt aan de binnen- en buitenkant onder handen genomen door kunstenaar-designer **Faisal Habibi** (Bandung). Het wordt de *place-to-be* om Indonesische koffie, snacks en het festivalprogramma te ontdekken!

www.europalia.eu

PERSCONTACT:

TENTOONSTELLINGEN

Gerrie Soetaert, Press & Communication

gerrie.soetaert@skynet.be +32 (0) 475 47 98 69

BIJLAGEN

BIJLAGE 1.

INTRO ANCESTORS & RITUALS

(Bozar, Brussel vanaf 11.10.17)

Indonesië is een immense archipel van meer dan 13.000 eilanden die zich uitstrekken over maar liefst 5.000 kilometer van oost naar west. Het telt ongeveer 255 miljoen inwoners, 300 etnische groepen en meer dan 700 talen. Cijfers die een idee geven van de diversiteit van het land en de gevarieerde culturen waaruit het bestaat.

Niettemin is er een gemeenschappelijk punt dat de meeste van deze culturen met elkaar verbindt: **de waarde die wordt gehecht aan de voorouders**. Van Sumatra tot Papoea, over Java, Borneo, Sulawesi, de Kleine Soenda-eilanden en de Molukken: de voorouders speelden – en spelen soms nog – een vooraanstaande rol in Indonesië.

Of ze nu genealogisch of mythisch zijn, de voorouders vervullen drie cruciale functies voor het verleden, het heden en de toekomst. De voorouders zijn nauw verbonden met de stichtingsmythes en kosmologieën van de archipel en de eerste functie die ze hebben, is een rechtstreekse band zijn tussen de Indonesiërs en hun verleden. Op die manier kunnen de levenden een plaats opeisen binnen een afstammingslijn en zo hun status en sociale positie bepalen.

Verder staan de voorouders garant voor het evenwicht in de samenleving en verzekeren ze door hun steun en bescherming een harmonieus heden. En tot slot zijn ze een bron van vruchtbaarheid en garanderen ze het voortbestaan van de volkeren en culturen.

De tentoonstelling 'Ancestors & Rituals' focust ook op de uitwisselingen die in de loop van duizenden jaren invloed uitoefenden op de kunst, de identiteit en de manier waarop we de wereld van de Indonesische volkeren bekijken. De wortels van de meeste culturen van de archipel liggen in de Austronesische cultuur en werden meegebracht door deze nomadenvolkeren die meer dan 5.000 jaar geleden uit Taiwan vertrokken. Ook de schitterende Dong Son-cultuur van het noorden van Vietnam, bekend om het meesterlijke brons, heeft invloed gehad.

Vaak ligt de handel aan de basis van deze veranderingen. In de 5de en de 6de eeuw introduceerden de Indische kooplui en de monniken die hen vergezelden op hun reizen het boeddhisme en het hindoeïsme op Sumatra en Java. De bekende tempels Borobudur en Prambanan laten zien dat deze twee godsdiensten snel aan belang wonnen op het Indonesische grondgebied. Het is ook de handel die de eerste bezoekers uit China meebracht en, vanaf de 13de eeuw, uit het Midden-Oosten. Deze laatsten introduceerden de islam in Indonesië, maar pas vanaf de 16de eeuw kende deze godsdienst op Java en Sumatra de bloei waardoor Indonesië vandaag het belangrijkste moslimland ter wereld is.

Nog later kwamen de Portugese kolonisten, gevolgd door de Hollanders, op zoek naar kostbare specerijen. Zij legden respectievelijk het katholicisme en het protestantisme op.

Al deze culturen gaven vorm aan de relatie van de Indonesiërs met hun voorouders. Ze verrijkten ze met hun eigen kleuren of probeerden ze net te vernietigen. Zo ontdekken we in Indonesië hindoeïstische en boeddhistische objecten en verhalen die het belang van de voorouders benadrukken, een gemengde islam die openstaat voor de al bestaande voorouderlijke culturen en de littekens van het Nederlandse proselitisme dat, als het de kunstwerken niet vernietigde, de lokale artistieke productie beïnvloedde.

Aan de hand van 160 archeologische en etnografische schatten illustreert 'Ancestors & Rituals' ook de rituelen rond de drie belangrijke thema's van de voorouders – status, bescherming en vruchtbaarheid – want zij zijn het geprivilegieerde communicatiemiddel tussen de levenden en de doden.

De meeste werken werden uitgeleend door het Nationaal Museum van Jakarta maar veel komen ook uit musea uit heel Indonesië en worden voor de eerste keer in Europa tentoongesteld. Een dertigtal andere werken komt uit Europese musea en privécollecties. Het geheel wordt gecontextualiseerd op basis van foto's van vroeger, video's, tekeningen en schilderijen, waarbij een eurocentrische aanpak resoluut wordt vermeden. Een reeks interviews die werd gemaakt ter gelegenheid van de expositie en workshops georganiseerd door Barbara Raes stellen ook vragen over de plaats van de tradities en rituelen in de hedendaagse Indonesische en Europese samenleving.

Kids @ BOZAR

Audiogids voor kids (8 > 12 j)

In onze Ancestors & Rituals tentoonstelling kunnen de jongere festivalgangers gebruik maken van een audiogids die hen compleet onderdompelt in de intrigerende wereld van de Indonesische voorouderrituelen. Hoewel, de term audioguide schiet hier schromelijk tekort: met allerhande extra beeldmateriaal wordt het mysterieuze en het onverwachte zo op een originele manier benaderd. Met deze leerrijke en grappige vertelling wordt de bezoekerservaring met de hele familie maximaal uitgediept.

Permanent kindercours voor de allerkleinsten (5 > 8 j)

Family Day (29 oktober)

EUROPALIA belooft de kinderen een aangename en creatieve dag! Ze gaan met behulp van onze unieke audioguide op ontdekkingsstocht door de tentoonstelling Ancestors & Rituals en houden halt bij allerlei interactieve workshops. Bedoeling is om zo hun nieuwsgierigheid te prikkelen en de creativiteit aan te wakkeren, een unieke ervaring voor kinderen tussen 6 en 12!

Kinderkunstendag (19 november)

De zesde editie van Kunstendag voor Kinderen, wil families met kinderen tot 12 jaar stimuleren om te participeren aan kunst en cultuur. Op die dag kunnen families met kinderen tot 12 jaar in Vlaanderen en Brussel kennismaken met allerlei kunstactiviteiten. Ook EUROPALIA is dit jaar weer van de partij en wel in BOZAR ! Geniet van het speciale kindercours in de Ancestors & Rituals tentoonstelling, ga helemaal loos tijdens de gamelan en kecak workshop, maak een echte Balinese vlieger of je eigen wayang pop, of masker! Ouders kunnen na afloop opgehaald worden aan de koffiestand...

BIJLAGE 2.

Power and other things. Indonesia & Art (1895-now)

(Bozar, Brussel vanaf 18.10.17)

Interview met curatoren Riksa Afiaty and Charles Esche

Waarnaar verwijst de titel 'Power and other things'?

Riksa Afiaty: 'Power and other things' is een fragment uit een zin uit de onafhankelijkheidsverklaring van Indonesië, die in 1945 werd ondertekend. Hierin eist president Soekarno van de Nederlandse staat dat "de kwesties rond de overdracht van de macht enzovoort gewetensvol en zo snel mogelijk worden behandeld". **Charles Esche:** Ik hou veel van het idee "enzovoort", net alsof het volledige universum in dit woord omvat kan zitten. Dit ogenschijnlijk eenvoudige verzoek had nadien enorme gevolgen. De tentoonstelling laat zien wat er de daaropvolgende 72 jaar is gebeurd met de "enzovoort" en hoe de koloniale macht de inhoud ervan volledig heeft vervormd.

Waarom begint een tentoonstelling over hedendaagse kunst met de 19de eeuw?

CE: De meeste tentoonstellingen over hedendaagse Indonesische kunst nemen 1945 als beginpunt, het jaar waarin het land onafhankelijk werd.

Nochtans is het interessant om de geschiedenis over een langer traject te bekijken. Daarom begint de tentoonstelling met drie schilders uit de 19de eeuw. Raden Saleh was de eerste Indonesische kunstenaar die een Europese opleiding kreeg in Nederland, maar wat nog belangrijker is, die nadien ook naar het land terugkeerde om zijn dubbele identiteit beter te begrijpen.

Zelfs nadat hij definitief naar Nederland was verhuisd, bleef de Nederlandse schilder Jan Toorop betrokken bij zijn geboorteland Indonesië. En op een kort verblijf in Brussel na, bracht Emiria Soenassa haar hele leven in Indonesië door, ook al droomde ze van een grondiger opleiding in Nederland. Deze drie kunstenaars leefden elk op hun eigen manier in een soort van koloniale spanning, geklemd tussen een niet hier en niet daar.

De recente geschiedenis van Indonesië wordt gekenmerkt door constante veranderingen. Hoe worden die weerspiegeld in de tentoonstelling?

RA: In 'Power and other things' denken de kunstenaars na over hoe de koloniale gedachte vorm heeft gegeven aan het moderne en postmoderne Indonesië, en dat tot vandaag. Aan de hand van een ruime waaier van onderwerpen – zoals de invloed van de Nederlandse kolonie en de Japanse bezetting, of de relatie tussen de Chinese, Arabische en Indonesische gemeenschappen – proberen de kunstenaars nieuwe methodes te vinden die niet postkoloniaal zijn, om het heden te begrijpen.

CE: De focus van de tentoonstelling ligt op hoe deze specifieke veranderingen – bijvoorbeeld de behandeling van het Papoeavolk of de visie op de vrouw – gevolgen hadden voor ons begrip van het huidige Indonesië, zowel van binnenuit als buitenaf gezien. De tentoonstelling schildert een groot en fascinerend portret van hoe Indonesië en de kunstenaars met het verleden leven en hoe het koloniale erfgoed en de postkoloniale verdrukking blijven opborrelen in hun werk en in het heden.

Behalve Indonesische kunstenaars hebben jullie ook verschillende Europese en Australische kunstenaars uitgenodigd. Wat waren jullie selectiecriteria?

CE: Volgens mij is elke plaats op aarde verbonden met alle andere, zeker vandaag. De kunstenaars die we selecteerden voor de tentoonstelling werken allemaal op hun manier aan de relatie tussen vroeger en nu. Ze beperken zich niet tot wat er zich vandaag afspeelt maar ze baseren zich op het verleden, het erfgoed en de historische gebeurtenissen om over het heden te spreken. Ik denk dat dit een van de dingen is die de kunst kan doen: ze vertelt ons over het heden aan de hand van het verleden, ze maakt het ons mogelijk om nieuwe verbanden te creëren en helpt ons om beter te begrijpen hoever we staan.

RA: Ik vind het interessant om te zien hoe mijn generatie aan het beseffen is wat de gevolgen zijn van het kolonialisme. De kunstenaars die we hebben gekozen, werken allemaal op de een of andere manier rond de koloniale ideeën en hoe deze soms brutale waarheden ons ook vandaag nog beïnvloeden.

De meeste Europeanen zijn niet vertrouwd met de geschiedenis van Indonesië. Wat zullen ze volgens jullie onthouden na hun bezoek aan de tentoonstelling?

RA: Via de tentoonstelling proberen we een analyse te maken van de rol van het geheugen, van de alternatieve verhalen achter de conflicten en van het construeren van de geschiedenis door de 'legitieme' en 'institutionele' macht. De tentoonstelling vertelt niet enkel een uniek en groot verhaal, maar brengt veeleer kleine fragmenten van verhalen die vergeten dreigen te worden. Die fragmenten, gezien door de ogen van de kunstenaars, maken het mogelijk om te spreken over het kolonialisme, het constante gevecht voor verschillende vormen van onafhankelijkheid of de gelijke behandeling van de Javaanse cultuur en de andere Indonesische culturen.

CE: Indonesië is een van de grootste landen ter wereld en het grootste moslimland. Zoals we weten focussen Europa en de Verenigde Staten op de verdeeldheid tussen godsdiensten, in het bijzonder tussen christenen en moslims. Het idee dat we kunnen leren van Indonesië zou wel eens urgenter kunnen blijken dan ooit.

Ik ben verrast dat Indonesië niet even bekend is als China of India, maar ik denk dat het land de komende 20 à 40 jaar een steeds belangrijker rol zal spelen in de wereldgeschiedenis. Wie de tentoonstelling bezoekt, krijgt al een voorsmaakje van wat er van Indonesië kan worden als het leert om al zijn potentieel te benutten.

INTRODUCTION

***Power and Other Things. Indonesia and Art (1835-now)
Centre for Fine Arts (BOZAR) 18/10/2017 – 21/01/2018***

The project takes its name from the demand for the transfer of power and other things to the newly independent Indonesia in 1945. It travels through time, from European colonial occupation through the development of the republican state to the trans-national contemporary cultures of today. It looks at the various international exchanges that happened in the territories of contemporary Indonesia through the images and ideas of artists. These exchanges were of different kinds: trade, culture, religion, ideology and war. They produced different results: violence; oppression; racism; creativity; spiritual awakening; and other things.

The ideologies and struggles of modernity are common ways in which Indonesia has been depicted by others and has also defined itself over the period.

As this modern period recedes into history, the project will seek ways to remember how it has influenced contemporary understanding and ask the current generation of artists to look back in order to rewrite the past and potentially create the conditions for a different future.

The project will consist of four main elements:

1. Exhibition
2. Symposium
3. Residencies
4. Publication

'Power and other things: Indonesia and Art (1835-now)'

The exhibition will follow a broad chronological narrative, allowing visitors to learn more about how this huge archipelago has changed over the past two centuries and to observe how it has responded and adapted to different influences originating both from inside and outside the islands.

The influence of the imperial Dutch and Japanese occupations naturally form a significant element in the narrative of the exhibition as well as the constant struggles for different forms of independence or equal treatment by the Javanese and other Indonesian cultures.

The importance of Chinese and Arab influence on its cultural history will also feature as the exhibition tries to look for other ways alongside the post-colonial for understanding the present. The presentations will include work made during the residencies (see below) as well as other new commissions.

The first section will look at four artists who have shaped the history of art in Indonesia. They are Raden Saleh, Jan Toorop, Emiria Soenassa and Sudjojono. These four artists were all influenced by the colonial occupation in different ways and could be seen as archetypes for an artistic life under imperial exploitation, with their struggles to express the voice of the individual and the community. Raden Saleh's ironic depiction of Diponegoro's capture by the Dutch will (hopefully) be shown alongside the triumphant Dutch version by Nicolaas Pieneman in order to understand the subtlety of Raden Saleh's commentary. Jan Toorop was born and raised in East Java but is still regularly claimed to be a purely Dutch artist in the Netherlands. This discrepancy says much about the continuing difficulties of the Dutch in recognising their imperial past and the exhibition will look at Jan Toorop's work from an Indonesian perspective. Emiria Soenassa is considered Indonesia's first woman painter and her life is somewhat mysterious, as she seems to have adopted modernist elements in her work at a very early stage, while also retaining certain naïve aspects to her way of painting. Her portraits, some tinged with eroticism, are very interesting and little seen even in Indonesia. Sudjojono is considered by many the founder of post-1945 Indonesian painting and his magnificent depictions of the struggle against the Dutch attempts at reconquest, as well as his painting of everyday street scenes form the conclusion of the first section.

An intermediate display of popular culture material from the 1940s and 1950s, especially including posters and drawings from the Japanese occupation, will try to show how influential this period was on the formation of Indonesian national resistance and the new state's early cultural development.

The second section will present new and existing works by a number of artists from Indonesia and elsewhere or whose work has brought them in close contact with the culture and history of the archipelago. Among the artists to be included are Octora Chan, Saleh Husein, Mella Jaarsma, Agung Kurniawan, FX Harsono, Dea Widya, Leo Allenda, Lifepatch, Wendelien van Oldenborgh, Tom Nicholson, Roy Villevoeye and Ana Torfs. A limited number of other artists may be added.

2. Symposium

Lupa Lupa Ingat

Imperial Zombies, Modern Vampires and Contemporary Ghosts

A major conference on the legacies of conflicted histories in Indonesia and how they relate to contemporary society and culture. The symposium will seek to enrich and deepen aspects of the understanding of the development of Indonesian modern and contemporary art. It will focus particularly on the complex idea of meeting—in the sense of intersection, crossing, transgression and contradiction—between the peoples of Indonesia and others, especially the peoples of the West.

The terms of engagement, the exchange of ideas and the practices of modern art are all overlaid and confronted with colonialism, modernity and nationalism. Critical dialogues are still needed to reexamine these histories and connect them together and artistic works are often useful keys to uncovering links across time and space that are not immediately apparent.

The symposium will also suggest that a fruitful way of increasing our understanding of global interconnections is by comparing colonial experiences. In this case, the discussions will focus on the history of Belgian Congo as a way to look askance at the Indonesian history of occupation. The subsequent history of post-colonial and contemporary conditions in all four countries (ID, DRC, BE, NL) will be touched on through a limited number of artists projects. The symposium will suggest that mainstream narratives still leave many issues neglected or unread—for various reasons and interests—and will try to outline ideas for future research.

3. Residencies

The project will organise several residencies in Europe. Confirmed and provisional venues include Leiden University (NL), NIOD (NL); Weltmuseum, Wien (AU); British Museum (ENG); Museu do Oriente, Lissabon (PT); MAS, Antwerpen (BE); Tropenmuseum and Rijksmuseum, Amsterdam (NL). Each institution will host one artist, curator or researcher to engage with the collections and archives of Indonesian heritage in order to reread them through contemporary personal and social conditions. The programme focuses on how the collections are displayed and documented and how the material might be reinterpreted today.

The invited people will be asked to make comparisons with the other narrations outside the institution, to address the politics of collecting, and investigate how the historical context overlaps with present day perspectives.

4. Publication

Indonesians and Others

The illustrated book to accompany the project will introduce the four historical artists in the first part of the exhibition and focus in detail on the individual projects of the contemporary artists. It will commission a number of essays on the topics of Indonesian modern art and history, the end of post-colonialism/modernity and the transition to another global worldview, and the nature of encounters between Indonesians and others in the past and present. (approx. 192 pages; 120 illustrations)

BIJLAGE 3.

Archipel (La Boverie, Luik vanaf 25.10.17)

In de Indonesische archipel staan samenstromen en samenkomen centraal. Sinds jaar en dag is dit een van de belangrijke knooppunten van de wereldhandel. Hier meerden de Austronesische schepen aan, de Arabische dhows, de Chinese jonken, de Iberische karvelen en de zeilschepen van de Oost-Indische Compagnie, voor de containerschepen en olietankers van vandaag.

Het verhaal van deze archipel is een verhaal van heel veel banden en connecties, waar het nabije en het verre met elkaar in aanraking komen, tegen elkaar worden uitgespeeld door een alomtegenwoordige maritieme wereld.

De zee verenigt meer dan ze scheidt en de moessonwinden maakten van dit knooppunt een verplichte halte voor buitenlandse kooplui, religieuzen en diplomaten. Hun aanwezigheid liet sporen na in de mythen, monumenten, kunst en tradities van het hedendaagse Indonesië. De externe invloeden volgden elkaar op, werden gemixt en geherinterpreteerd door rijke en complexe samenlevingen en gaven vorm aan vele werelden, die subtiel werden gekleurd en bijgeschaafd door de relatie tot de zee. Deze tentoonstelling nodigt ons uit om die werelden te ontdekken, met de zee als verbindingsteken en een uitzonderlijke collectie belangrijke werken als merktekens van een geschiedenis die de moeite waard is om te ontdekken en bewonderen.

Deze combinatie van tentoonstelling en event is het resultaat van een samenwerking tussen vooraanstaande Indonesische, Belgische, Franse en Nederlandse instellingen en wetenschappers. Ze schetst de geschiedenis van een vaak miskende regio van de wereld, rijk aan kruiden, goud en fijn hout.

De wonderbaarlijke Austronesische avonturen, de Indonesisch-boeddhistische koninkrijken, de eerste Sumatraanse en Javaanse keizerrijken, de vroege mondialisering in de eerste eeuwen van ons tijdperk, de aanhoudende, constante relaties met China, India en de moslimwereld, de opkomst en ontwikkeling van de sultanaten, de eerste contacten met de Europeanen, de ontwikkeling van de islam, de onafhankelijkheid en de ontwikkeling van het land: het zijn allemaal hoofdstukken van een verhaal waarvoor de bezoeker wordt uitgenodigd.

De meeste werken komen uit het Nationaal Museum van Indonesië in Jakarta, het zijn bijzondere nationale schatten, waarvan sommige voor de eerste keer buiten Indonesië reizen.

Ze worden aangevuld met zelden tentoongestelde objecten uit het Koninklijk Museum in Mariemont en het Musée de la Marine in Parijs, en ook uit privécollecties. Ter gelegenheid van deze tentoonstelling wordt een traditionele boot op ware grootte gebouwd volgens de voorouderlijke methode van aan elkaar genaaide planken, door timmerlui die uit Makassar naar hier komen.